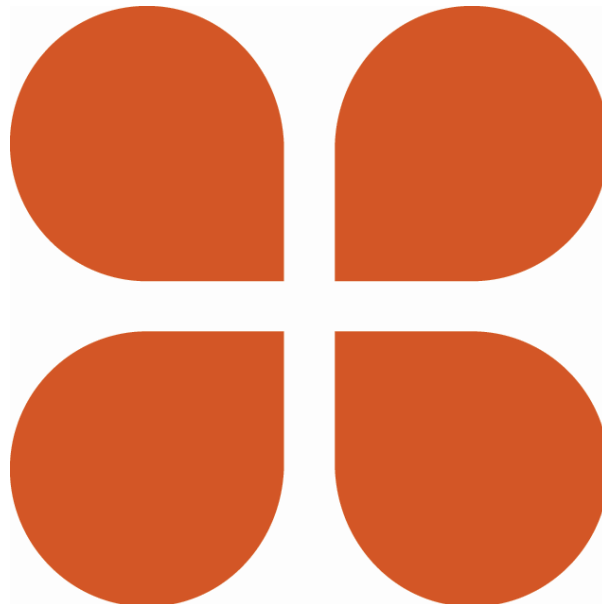

Runrapport från Riksantikvarieämbetet

Rengöring, granskning och uppmålning av runinskrifter på Öland 2012

Riksantikvarieämbetet 2012

Box 1114

621 22 Visby

www.raa.se

riksant@raa.se

Datum 2012-12-03
Dnr 3.5.1-00771-2013

Avdelning
Förvaltningsavdelningen

Enhet
Kulturvårdsstöd

Författare
Thorgunn Snædal

Rengöring, granskning och uppmålning av runinskrifter på Öland 2012

Dagarna 17 och 18 juli 2012 granskade och uppmålade jag ett 4 runstenar på Öland. De rengjordes av stenkonservator Paterik Stocklassa 2011.

Öl 18, fornl. 31, Segerstads socken, Säby.

Öl 18, Säby, Segerstads sn

Efter rengöring och översyn av ristningsytan är runstenen i ganska gott skick. Uppmålningen kunde genomföras trots regnskurar. Stenen är välbesökt men saknar tyvärr skylt, vilket borde åtgärdas.

Öl 36, fornl. 27, Runstens socken, Bjärby

Runstenen som står på sin ursprungliga plats på östra sidan om landsvägen genom Bjärby, mitt emot gården. Den är av kalksten och har svåra skador sedan gammalt. Stenen, som måste hållas under kontinuerlig uppsikt, rengjordes och

lagades 2011 och är nu i ganska gott skick. Den graverade skylten, skriven av undertecknad omkring 1980, borde dock bytas ut mot en skylt av modernare typ.

Öl 36 Bjärby, Runstens socken

Öl 37, fornl., 33, Runstens socken, Lerkaka

Runstenen står ett 50-tal meter väster om landsvägen genom Runstens samhälle, ett par 100-meter norr om närbelägna Öl 36. De båda runstenarna tillhör Sveriges viktigaste runmonument och har inte upprustats sedan 1988. Öl 37 är även den är av kalksten och har också svåra skador sedan gammalt, 2010 var den i ganska bedrövligt skick. De gamla lagningarna har börjat ge sig och stenens yta var sprickig och flagrig. Den rengjordes och gamla lagningar och sprickbildningar tätades. Efter uppmålning ser den fin ut igen även om den gamla graverade skylten, skriven av undertecknad omkring 1980, borde bytas ut.

ÖI 37 Lerkaka, Runstens socken

ÖI 40-41, fornl. 98:1-2, Gärdslösa socken, Bägby.

De båda runstenarna står vid Bägby bro, i den gamla landsvägen genom Bägby. De rengjordes och uppmålades så sent som 2004 men ÖI 41 var redan 2010 ganska kraftigt lavbevuxen och även på ÖI 40 hade lavar börjat få fäste. De behandlades med teknisk sprit av Paterik Stocklassa 2011 och effekten hade börjat märkas. Jag hade planerat att upprepa spritbehandlingen men hindrades från detta på grund av regn. De är skyltade.

ÖI 44, fornl. 404:1, Bredsättra socken, Skedemosse.

Trots ymnigt regnande lyckades jag genomföra uppmålning av runstensfragmentet, som, eftersom det står vid Skedemosse museum, borde försees med en skylt.

Öl 44 vid Skedemosse gård

Öl 46, fornl. 42, Köpings socken, Tingsflisan

Den mäktiga stenen, som är Ölands högsta och bredaste runsten, uppmålades 1991. Uppmålingen är fortfarande ganska välbevarad men ristningsytan började bli ganska lavbevuxen. Stenen spritbehandlades därför 2011. Denna behandling hade fått en viss effekt ett år senare utom på ristningens nedersta vänstra del. Jag upprepade därför behandlingen på dessa partier.

Öl 46, står nära Köpings kyrka

Öl 48, och Nf 2004 Köpings kyrka

Fragmentet av Öl 48, som återfanns 1972, inmurat i sakristians norra yttermur är rent och skulle kunna uppmålas vid tillfälle. Uppmålningen av nyfyndet 2004 i södra kyrkogårdsmuren börjar nu nötas bort men är fortfarande tydlig. Stenen är tydligen ornamenterad på ovansidan och borde vid tillfälle plockas ut ur muren.

Öl 48 Köpings kyrka

Nf 2004 Köpings kyrka

Stockholm den 3 december 2012

Thorgunn Snædal

Kopia till:

Länsstyrelsen i Kalmar län.